గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

భూశుద్ధి :

ఇంటిలో ఈశాన్య మూలలో స్థలమును శుద్ధి చేసి, అలికి, బియ్యపు పిండితోగాని, రంగుల చూర్ణములతో గాని, ముగ్గులు పెట్టి, దైవస్థాపన నిమిత్తమై ఒక పీటను వేయాలి. పీట మరీ ఎత్తుగాగాని, మరీ పల్లముగా గానీ ఉండకూడదు. పిదప ఆ పీటకు కూడా చక్కగా పసుపురాసి, కుంకుమతో బొట్టుపెట్టి, వరి పిండి (బియ్యపుపిండి) తో ముగ్గు వేయాలి. సాధారణంగా అష్టదళపద్మాన్నే వేస్తారు. పూజ చేసేవారు తూర్పుముఖంగా కూర్చోవాలి. ఏ దైవాన్ని పూజింజబోతున్నారో ఆ దైవంయొక్క ప్రతిమనుగాని, చిత్రపటమునుగాని ఆ పీటపై ఉంచాలి. ముందుగా పసుపుతో గణపతిని తయారు చేసి (పసుపును షుమారు అంగుళం సైజులో త్రికోణ ఆకృతిలో ముద్దగాచేసి), దానికి కుంకుమ బొట్టు పెట్టి, పిదప ఒక పళ్ళెంలోగాని, క్రొత్త తుండుగుడ్డమీదగాని బియ్యం పోసి దానిపై ఒక తమలపాకునుంచి, అందు పసుపు గణపతినుంచి అగరువత్తులు వెలిగించాలి. ఇపుడు పూజకు కావలసిన వస్తువులను అమర్చుకోవాలి. దీపారాధన నైఋతి దిశలో చేయవలెను.

దీపారాధనకు కావలసిన వస్తువులు - దీపారాధన విధానము :

దీపారాధనచేయుటకుకుంది(ప్రమిద)వెండిదిగాని,ఇత్తడిదిగాని,మట్టిదిగాని వాడవచ్చును. కుందిలో 3 అడ్డవత్తులు 1 కుంభ వత్తి (మధ్యలో) వేసి నూనెతో తడుపవలెను. ఇంకొక అడ్డవత్తి నూనెతో తడిపి ఏకహారతిలో (కర్పూర హారతికి వాడే వస్తువు) వేసి ముందుగా ఏకహారతిలో వేసిన వత్తిని అగ్గిపుల్లతో వెలిగించి, వెలిగించిన వత్తితో కుందిలోని1 అడ్డవత్తి 1 కుంభవత్తి వెలిగించవలెను. తర్వాత చేయి కడుక్కుని నూనె కుంది నిండావేసి పిదప ఆ కుందికి మూడు చోట్ల కుంకుమ అలంకారము చేయవలెను. తర్వాత అక్షతలు వేసి దీపారాధనను లక్ష్మీస్వరూపముగా భావించి నమస్కారము చేయవలెను. కుందిలో మిగిలిన రెండు అడ్డవత్తులు పూజా సమయంలో ధూపము చూపిన తరువాత దీపము చూపించుటకు వాడవలెను. దీపారాధనకు నువ్వులనూనెగాని, కొబ్బరినూనెగాని, ఆవునెయ్యిగాని వాడవచ్చును. ఈవిధంగా దీపం వెలిగించి ఘంటను వాయిస్తూ నమస్కరించి ఈ క్రింది శ్లోకమును చదువుకొనవలెను.

ఘంటానాదము :

శ్లో॥ ఆగమార్థంతు దేవానాం గమనార్థంతు రక్షసామ్
కుర్యాద్ఘంటారవం తత్ర దేవతా హ్వాహనలాంఛనమ్

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

మనముఆచమనముచేసినటువంటిపంచపాత్రలోనినీళ్లుదేవునిపూజకువినియోగించరాదు. పూజకు విడిగా ఒకగ్లాసుగాని, చెంబుగాని తీసుకొని దానిలో శుద్ధ జలమును పోసి ఆ చెంబునకు కలశారాధన చేసి ఆ నీళ్లు మాత్రమే దేవుని పూజకు ఉపయోగించవలెను.

పూజకు కావలసిన వస్తువులు :

గరుడుని (ఏ వ్రతమును (పూజను) ఆచరించుచున్నామో ఆ దేవుని యొక్క బొమ్మ (ప్రతిమ) (తమ శక్తికొలది బంగారముతోనైనను, వెండితోనైనను లేక మట్టితోనైనను తీసుకొనవలెను), లేదా చిత్రపటము, మండపమునకుమామిడి ఆకులు, అరటి మొక్కలు, కొబ్బరికాయలు, పళ్లు, పువ్వులు, పసుపు, కుంకుమ, గంధం, హారతి కర్పూరం, అక్షతలు,అగ్గిపెట్టె,అగరువత్తులు,వస్త్ర,యజ్ఞోపవీతములు,తోరములు(తెల్లనిదారమునకు పసుపురాసి 9 వరుసలు (పోగులు) వేసి 9 చోట్ల పువ్వులతో కట్టి, ఈ తోరములను గరుడునికి పూజచేసి పూజచేసిన వారందరూ తమ కుడిచేతికి ధరిస్తారు.) ప్రత్యేక నివేదన(పిండివంటలు)పిమ్మటయజమానులు(పూజచేసేవారు)ఈదిగువకేశవనామాలను స్మరిస్తూ ఆచమనం చేయాలి. ఈ నామములు మొత్తం 24 కలవు.

1. 'ఓం కేశవాయ స్వాహా' అని చెప్పుకుని చేతిలో నీరు తీసుకొని లోనికి తీసుకోవాలి.
2. 'ఓం నారాయణాయ స్వాహా' అనుకుని ఒకసారి
3. 'ఓం మాధవాయ స్వాహా' అనుకుని ఒకసారి జలమును పుచ్చుకోవలెను. తరువాత
4. 'ఓం గోవిందాయ నమః' అని చేతులు కడుగుకోవాలి.
5. 'విష్ణవే నమః' అనుకుంటూ నీళ్ళు త్రాగి, మధ్య వ్రేలు, బొటనవ్రేళ్లతో కళ్లు తుడుచుకోవాలి.
6. 'ఓం మధుసూదనాయ నమః' అని పై పెదవిని కుడినుంచి ఎడమకి నిమురుకోవాలి.
7. 'ఓం త్రివిక్రమాయ నమః' క్రింది పెదవిని కుడినుంచి ఎడమకి నిమురుకోవాలి.
8,9. 'ఓం వామనాయ నమః' 'ఓం శ్రీధరాయ నమః' ఈ రెండు నామాలు స్మరిస్తూ తలపై కొంచెం నీళ్లు చల్లుకోవాలి.
10. ఓం హృషీకేశాయ నమః ఎడమ చేతితో నీళ్లు చల్లాలి.
11. ఓం పద్మనాభాయ నమః పాదాలపై ఒక్కొక్క చుక్క నీరు చల్లుకోవాలి.
12. ఓం దామోదరాయ నమః శిరస్సుపై జలమును ప్రోక్షించుకోవలెను.
13. ఓం సంకర్షణాయ నమః చేతివ్రేళ్లు గిన్నెలా వుంచి గడ్డము తుడుచుకోవలెను.
14. ఓం వాసుదేవాయ నమః వ్రేళ్లతో ముక్కును వదులుగా పట్టుకోవలెను.

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

15,16. ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః ఓం అనిరుద్ధాయ నమః నేత్రాలు తాకవలెను.

17,18. ఓం పురుషోత్తమాయ నమః ఓం అధోక్షజాయ నమః రెండు చెవులూ తాకవలెను.

19,20. ఓం నారసింహాయ నమః ఓం అచ్యుతాయ నమః బొడ్డును స్పృశించవలెను.

21. ఓం జనార్దనాయ నమః చేతివ్రేళ్లతో వక్ష స్థలం, హృదయం తాకవలెను.

22. ఓం ఉపేంద్రాయ నమః చేతి కొనతో శిరస్సు తాకవలెను.

23,24. ఓం హరయే నమః ఓం శ్రీకృష్ణాయ నమః కుడి మూపురమును ఎడమ చేతితోను, ఎడమ మూపురమును కుడిచేతిఆచమనము చేసిన తరువాత ఆచమనము చేసి, వెంటనే సంకల్పము చెప్పుకోవలెను.

ఆచమనము అయిన తరువాత, కొంచెం నీరు చేతిలో పోసుకుని నేలపై చిలకరించుతూ ఈ శ్లోకము పఠించవలెను.

శ్లో॥ ఉత్తిష్ఠంతు భూత పిశాచాః యేతే భూమిభారకాః
యేతేషామవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥

ప్రాణాయామమ్య : ఓం భూః - ఓం భువః ఓం సువః - ఓం మహః - ఓం జనః ఓం తపః - ఓగ్ ం సత్యం - ఓం తత్ సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహీధియోయోనః ప్రచోదయాత్ -ఓంఆపోజ్యోతిరసోమృతంబ్రహ్మభూర్భువస్సువరోం అని సంకల్పము చెప్పుకొనవలెను.

సంకల్పము :

మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిశ్య శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శుభే శోభన ముహూర్తే ఆద్య బ్రహ్మణః (ఇక్కడ శ్రీ మహావిష్ణో రాజ్ఞయా అని కూడా చెప్పవచ్చు) ద్వితీయ పరార్థే శ్వేత వరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూ ద్వీపే భరతవర్షే భరత ఖండే మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే శ్రీశైలస్య ఈశాన్య ప్రదేశే (మనకు శ్రీశైలము ప్రధాన క్షేత్రము కావున మనము శ్రీశైలమునకు ఏ దిక్కున ఉన్నామో ఆ దిక్కు చెప్పుకొనవలెను), కృష్ణా గోదావర్యోః మధ్యప్రదేశే (మనం ఏఏ నదులకు మధ్యన ఉన్నామో ఆయా నదుల పేర్లు చెప్పుకొనవలెను), శోభన గృహే (అద్దె ఇల్లు అయినచో వసతిగృహే అనియు, సొంత ఇల్లయినచో స్వగృహే అనియు చెప్పుకొనవలెను), సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణ హరిహర సన్నిధౌ అస్మిన్ వర్తమానే వ్యావహారిక చాంద్రమానేన .....సంవత్సరే, (ఇక్కడ తెలుగు సంవత్సరమను అంటే పూజ చేయునపుడు ఏ సంవత్సరముజరుగుచున్నదొఆ సంవత్సరము యొక్క పేరును చెప్పుకోవలెను),.అయనే, (సంవత్సరమునకు రెండు అయనములు-ఉత్తరాయణము,

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

దక్షిణాయనము. జనవరి 15 మకర సంక్రమణం మొదలు జూలై 14 కర్కాటక సంక్రమణం వరకు ఉత్తరాయణము, జూలై 15 కర్కాటక సంక్రమణం నుండి మరల జనవరి 14 పెద్దపండుగ అనగా మకర సంక్రమణం వరకు దక్షిణాయనం. పూజచేయునపుడు ఏ అయనము జరుగుచున్నదో దానిని చెప్పవలెను) ..... ఋతుఃౖ, (వసంత, గ్రీష్మ, వర్ష మొ॥ ఋతువులలో పూజ సమయములో జరుగుచున్న ఋతువు పేరు) .....మాసే, (చైత్ర, వైశాఖ మొ॥ పన్నెండు మాసములలో పూజ సమయములో జరుగుచున్న మాసం పేరు) .....పక్షే, (నెలకు రెండు పక్షములు పౌర్ణమికి ముందు శుక్లపక్షము, అమావాస్యకు ముందు కృష్ణపక్షములు వీటిలో పూజ జరుగుచున్న సమయమున గల పక్షము పేరు) ..... తిథౌ, (ఆరోజు తిథి) ....వాసరే (ఆరోజు ఏ వారమనదీ చెప్పుకొని) శుభనక్ష త్రే, శుభయోగే, శుభకరణే ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయద్వారా శ్రీగరుడ ముద్దిశ్య శ్రీగరుడ ప్రీత్యర్థం పురుషులైనచో శ్రీమాన్ ..... గోత్రస్య..... నామధేయః, శ్రీమత్యఃౖ, గోత్రస్య, నామధేయస్య అనియు, స్త్రీలైనచో శ్రీమతి, గోత్రవతి, నామధేయవతి,శ్రీమత్యాఃౖ, గోత్రవత్యాఃౖ, నామధేయవత్యాఃౖ అనియు (పూజచేయువారి గోత్రము, నామము చెప్పి) నామధేయస్యఃదర్మపత్నీ సమేతస్య (పురుషులైనచో) మమ సహకుటుంబస్య, క్షేమ స్థైర్య వీర్య విజయ అభయఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, పుత్రపౌత్రాభి వృద్ధ్యర్థం సకలవిధమనోవాంఛాఫలసిద్ధ్యర్థం,శ్రీగరుడముద్దిశ్యగరుడప్రీత్యర్థం(ఏదేవునిపూజించుచున్నామో ఆ దేవునియొక్క పేరు చెప్పుకొని) సంభవద్భిరుపచారైఃౖ సంభవతానియమేన సంభవతా ప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి (నాకు తోచిన రీతిలో, నాకు తోచిన నియమములతో, నాకు తోచిన విధముగా, భక్తి శ్రద్ధలతో సమర్పించుకొంటున్న పూజ) ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే. తధంగ కలశపూజాం కరిష్యే ॥ పిదప కలశారాధనను చేయవలెను.

కలశపూజను గూర్చిన వివరణ : వెండి, రాగి, లేక కంచు గ్లాసులు (లేదా పంచపాత్రలు) రెండింటిలో శుద్ధ జలమును తీసుకొని ఒకదానియందు ఉద్ధరిణిని, రెండవదానియందు అక్షతలు, తమలపాకు, పువ్వు ఉంచుకొనవలెను. రెండవపాత్రకు బయట మూడు వైపులా గంధమునువ్రాసికుంకమనుఅద్దవలెను.ఇట్లుచేయునపుడుగ్లాసును గుండ్రముగా త్రిప్పుచూ గంధమునుగాని,కుంకుమనుగానిపూయరాదు.గంధమును ఉంగరపు వేలితో పూయవలెను. కుంకుమ అక్షతలు వగైరా బొటన, మధ్య, ఉంగరపు వ్రేళ్లను కలిపి సమర్పించవలెను.

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

యజమానులు (ఒక్కరైతే ఒకరు, దంపతులైతే ఇద్దరూను) ఆ కలశాన్ని కుడిచేతితో మూసివుంచి, ఇలా అనుకోవాలి.ఈ విధముగా కలశమును తయారుచేసి పూజను చేయునపుడు మొదటగా ఈ శ్లోకమును చదువవలెను.

మం॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్రస్సమాశ్రితః
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మమధ్యేమాతృ గణాస్మృతాః ॥
ఋగ్వేదో థ యజుర్వేదస్సామవేదోహ్యధర్వణః
అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః
శ్లో॥ గంగైచ యమునేచైవ కృష్ణే, గోదావరి, సరస్వతీ,
నర్మదా సింధుకావేర్యౌ జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

ఇక్కడ ఇలా శ్లోకము ముగిసిన తరువాత ఆయాతు శ్రీ గరుడ. (ఏ దేవుని పూజైతే చేస్తున్నామో ఆ దేవుని పేరును చెప్పవలెను) పూజార్థం మమ దురితక్షయకారకాః కలశోదకేన ఓం దేవం సంప్రోక్ష్య (కలశమందలి ఉదకమును దేవునిపై చల్లాలి), ఓం ఆత్మానం సంప్రోక్ష్య అని (ఆ నీటిని తనపై చల్లుకోవాలి) ఓం పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య (పూజాద్రవ్యములపై కూడా చల్లాలి) కలశమందలి నీటిని పై మంత్రం చదువుతూ పువ్వుతో గాని, ఆకుతోగానీ చల్లాలి.

మార్జనము :

ఓం అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాంగతోపివా
యస్స్మరే త్పుండరీకాక్షం సబాహ్యాభ్యంతరశ్శుచిః ॥

అని పిదప కాసిని అక్షతలు, పసుపు, గణపతిపై వేసి, ఆయనను తాకి నమస్కరించి ప్రాణప్రతిష్ఠాపన చేయవలెను. ప్రాణప్రతిష్ఠ అనగా శ్రీ మహా గణాధిపతయేనమః ప్రాణప్రతిష్ఠాపన ముహూర్తస్సుముహూర్తోస్తు తథాస్తు. తరువాత ఇలా చదువుతూ విఘ్నేశ్వరునికి నమస్కరించవలెను.

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే త్సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥
సుముఖశ్చైక దంతశ్చ కపిలో గజకర్ణకః
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో వినాయకః
ధూమకేతు ర్గణాధ్యక్షః ఫాలచంద్రో గజాననః
వక్రతుండ శ్శూర్పకర్ణో హేరంబః స్కంధపూర్వజః

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

షోడశైతాని నామాని యఃపఠేచ్ఛృణుయాదపి
విద్యారంభే వివాహేచ ప్రవేశే నిర్గమే తథా
సంగ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్నస్తస్య నజాయతే ॥

పిదప షోడశోపచార పూజను చేయవలెను. షోడశోపచారములనగా ఆవాహన, ఆసనం, అర్ఘ్యం, పాద్యం, ఆచమనీయం,స్నానం, వస్త్రం, యజ్ఞోపవీతం, గంధం, పుష్పం, ధూపం, దీపం, నైవేద్యం, తాంబూలం, నమస్కారం, ప్రదక్షిణములు మొదలగునవి. పిదప షోడశోపచార పూజను చేయవలెను. షోడశోపచారములనగా ధ్యాన, ఆవాహన, ఆసనం, అర్ఘ్యం, పాద్యం, ఆచమనీయం, స్నానం, వస్త్రం, యజ్ఞోపవీతం, గంధం, పుష్పం, ధూపం, దీపం, నైవేద్యం, తాంబూలం, నమస్కార ప్రదక్షిణములు మొదలగునవి.

షోడశోపచార పూజా ప్రారంభః

ధ్యానం :

శ్లో॥ ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం! శుభతిథౌ! అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమస్థైర్య ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థ్యం, పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం, దీర్ఘ సువాసినీత్వసిద్ధ్యర్థం సమస్తమంగళా వాప్త్యర్థంవర్షే వర్షే ప్రయుక్త ఫణీ గౌరిదేవతా ముద్దిశ్య
ఫణిగౌరీ దేవతా ప్రీత్యర్థం గౌరీపూజాం కరిష్యే॥
అదౌ కలశ గణపతి పూజాం కృత్వా॥

ఓం శ్రీగరుడ నమః ధ్యాయామి - ధ్యానం సమర్పయామి అని గరుడ దేవుని మనస్సున ధ్యానించి నమస్కరించవలెను.

ఆవాహనం :

శ్లో॥ ఆగచ్ఛదేవదేవేశ శంకరార్ధశరీరిణి।
ఆవాహయామి భక్త్యాత్వాం ఫణి గౌరీ నమస్తుతే॥

ఓం శ్రీ గరుడాయ నమః ఆవాహయామి. ఆవాహనార్థం అక్షతాం సమర్పయామి. అనగా మనస్ఫూర్తిగా దేవుని మన ఇంట్లోకి ఆహ్వానించడం. అట్లు మనస్సున స్మరిస్తూ అక్షతలు దేవునిపై వేయవలెను.

ఆసనం :

శ్లో॥ మాణిక్యవజ్రవైడూర్యనీలరత్నాదిశోభితం
రత్న సింహాసనం దివ్యం గృహాణపరమేశ్వరి॥

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

ఓం శ్రీగరుడా నమః నవరత్న ఖచిత సింహాసనం సమర్పయామి. సింహాసనార్థం అక్షతాం సమర్పయామి. దేవుడు కూర్చుండుటకై మంచి బంగరుపీట వేసినట్లు అనుకుంటూ అక్షతలు వేయవలెను.

అర్ఘ్యం :

శ్లో॥ గంగాగోదావరీతోయం కృష్ణవేణీ సముద్భవం।
అర్ఘ్యం దాస్యామితే దేవి ఫణిగౌరి, నమోస్తుతే॥

ఓం శ్రీగరుడాయ నమః హస్తౌ అర్ఘ్యం సమర్పయామి. దేవుడు చేతులు కడుగుకొనుటకై నీళ్ళిస్తున్నామని మనసున తలుస్తూ, ఉద్ధరిణితో నీరు వేరొక గిన్నెలో వదలవలయును.

పాద్యం :

శ్లో॥ సుశీతలం జలంరమ్యం కర్పూరాగరు శోభితం।
ఇదం పాద్యం మయాదత్తం స్వీకురుష్వసురేశ్వరి॥

ఓం శ్రీగరుడాయ నమః పాదౌ: పాద్యం సమర్పయామి. దేవుడు కాళ్లు కడుగుకొనుటకు నీరు ఇస్తున్నామని మనసున అనుకుంటూ పువ్వుతో పంచపాత్రలోని నీరు అదే గిన్నెలో ఉద్ధరిణెతో వదలవలెను.

ఆచమనీయం :

శ్లో॥ ఫణిగౌరి నమస్తుభ్యం శుభ్రం జలమనుత్తమం
ఆచమ్యతాం మహాదేవి పరచాభవమే సదా॥

ఓం శ్రీగరుడాయ నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి. అంటూ దేవుని ముఖము కడుగుకొనుటకై నీళ్ళిస్తున్నామని మనమున తలుస్తూ పైన చెప్పిన పాత్రలో ఉద్ధరిణెతో ఒకమారు నీరు వదలవలెను.

సూచన :

అర్ఘ్యం, పాద్యం, ఆచమనం మొదలగు వాటికి ఉద్ధరిణెతో నీరు వేరొక పాత్రలో వదలవలెను. అరివేణం (పంచపాత్రకు క్రిందనుంచు పళ్లెము) లో వదలరాదు.

మధుపర్కం :

శ్లో॥ మధుపర్కం ప్రదాస్యామి దధిశర్కర సయుతం ।
భక్త్యామయార్పితుందేవి ఫణిగౌరి నమోస్తుతే॥

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

ఓం శ్రీగరుడాయ నమః మధుపర్కం సమర్పయామి అని స్వామివారికి స్నానం చేయుటకు వస్త్రమిచ్చుచున్నామని తలుస్తూ, ఈ మధుపర్కంను ఆయన ప్రతిమకు అద్దవలెను. (ప్రత్తిని పెద్దబొట్టుబిళ్ళ సైజులో గుండ్రముగా చేసి నీటిలో తడిపి ఆపైన రెండువైపులా పసుపులో అద్ది ఉంచుకొన్నదాన్ని మధుపర్కం అంటారు).

పంచామృతస్నానం :

శ్లో॥ పయోదధి సమాయుక్తం ఘృత శర్కర సంయుతం
పంచామృతైస్స్నానమిదం గృహాణాసురమర్దిని
ఓం శ్రీగరుడాయ నమః పంచామృత స్నానం సమర్పయామి

అని స్నానమునకు పంచామృతములతో కూడిన నీరు ఇచ్చునట్లు భావించి ఆవునెయ్యి, ఆవుపాలు, ఆవు పెరుగు, తేనె, పంచదార కలిపిన పంచామృతమును స్వామిపై ఉద్ధరిణెతో చల్లవలెను.

శుద్ధోదక స్నానం :

శ్లో॥ ఆపోహిష్ఠేతి, శుద్ధోదకస్నానం॥
ఓం శ్రీగరుడాయ నమః శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి.

పంచపాత్రలోని శుద్ధ నీటిని పువ్వుతో దేవునిపై చల్లవలెను.

వస్త్రయుగ్మం :

శ్లో॥రక్తపీతమయా వస్త్రం దుకూలాంచమనోహరం
మయాదత్తమిదం వస్త్రం ధార్యతాంభండమర్దినః॥

ఓం శ్రీగరుడాయ నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి (యుగ్మమనగా రెండు) అనుచు వస్త్రమును (ప్రత్తిని పెద్దబొట్టుబిళ్ళ సైజులో గుండ్రముగా చేసి నీటిలో తడిపి ఆపైన రెండువైపులా కుంకుమలో అద్దినచోఅదివస్త్రమగును.ఇటువంటివి రెండు చేసుకొనవలెను) స్వామివారి ప్రతిమకు అద్దవలెను.

యజ్ఞోపవీతం :

శ్లో॥ బ్రహ్మంసూత్రం శుభ్రమిదం త్రిగుణంత్రిగ్గుణైర్యుతం
బ్రహ్మగంధియుతందేవి ధారయస్వ మహేశ్వరి॥
ఓం శ్రీగరుడాయ నమః ఉపవీతం సమర్పయామి

అనగా జందెమును ఇవ్వవలెను. ఇదియును ప్రత్తితో చేయవచ్చును.

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

ప్రత్తిని తీసుకొని పసుపుచేత్తో బొటన వ్రేలు, మధ్య వ్రేలితో మధ్య మధ్య నలుపుతూ పొడవుగా చేసి, కుంకుమ అద్దవలెను. దీనిని పురుషదేవతా పూజకు మాత్రమే సమర్పించవలెను.

గంధం :

శ్లో॥ శ్రీగంధమిశ్రం స్తూర్యాది సమన్వితం।
గంధం గృహాణ దేవేశి మయాదత్తమిదంశుభే॥
ఓం శ్రీగరుడాయ నమః గంధాన్ సమర్పయామి.

ముందుగా తీసిపెట్టుకున్న గంధమును కుడిచేతి ఉంగరం వ్రేలుతో స్వామివారి ప్రతిమపై చల్లవలెను.

ఆభరణం :

శ్లో॥ గౌరీన్మమాయేతి కుంకుమాది పరిమళద్రవ్యాణిచ
ముక్తామాణిక్యవైడూర్య రత్నహేమాది నిర్మితం దివ్యమాభ
రణందేవి గిరిజాయై నమోస్తుతే॥
ఓం శ్రీగరుడాయ నమః ఆభరణాన్ సమర్పయామి

అని స్వామికి మనము చేయించిన ఆభరణములను అలంకరించవలెను.లేనిచో అలంకరణార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి అని అక్షతలు స్వామిపై వేసి ఆభరణాన్ సమర్పయామి అని నమస్కరించవలెను.

అక్షతలు :

శ్లో॥ అక్షతాన్ధవళాకారా న్ముతితండుల మిశ్రితాం।
హరిద్రాచూర్ణసంయుక్త ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం॥
ఓం శ్రీగరుడాయ నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి.

(అక్షతలకు కొద్ది బియ్యమును తడిపి పసుపువేసి కలుపవలెను) అక్షతలు తీసుకొని స్వామివారి ప్రతిమపై చల్లవలెను.

పుష్ప సమర్పణ :

శ్లో॥ శామంతికావకుళ చంపక పాటలాభై:
పున్నాగజాజి కరవేరి రసాలపుష్పై:
చిల్వ ప్రవాల తులసీ దళమల్లికాద్యై
స్త్వాం పూజయామి జగదీశ్వరతే పదాబ్జే॥

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

శ్రీగరుడాయ నమః పుష్పాణి సమర్పయామి. స్వామివారికి పువ్వులతో అలంకారము చేయవలెను. పువ్వులను స్వామిపై వేసి నమస్కరించవలెను.

పిదప అధాంగపూజను చేయవలెను. ఈ క్రింది నామాలను చదువుచు పుష్పములతో గాని, పసుపు కుంకుమలతోగాని స్వామిని పూజించవలెను.

అధాంగపూజ

శివాయైనమః పాదౌపూజయామి.

భవాన్యైనమః గుల్ఫౌ పూజయామి.

రుద్రాణ్యైనమః ఊరూ పూజయామి.

సర్వాణ్యైనమః జంఘే పూజయామి.

సర్వమంగళాయైనమః కటిం పూజయామి.

అపర్ణాయైనమః స్తనౌ పూజయామి.

మృడాయైనమః కంఠం పూజయామి.

చండికాయైనమః బాహూ పూజయామి.

అర్ఘ్యాయైనమః ముఖం పూజయామి.

సత్యైనమః నాసికాం పూజయామి.

సునేత్రాయైనమః నేత్రే పూజయామి.

సుకర్ణాయైనమః కర్ణౌ పూజయామి.

మేనకాత్మజాయైనమః లలాటం పూజయామి.

ఫణిగౌర్యైనమః శిరః పూజయామి.

మహాగౌర్యైనమః సర్వాణ్యంగాణి పూజయామి.

తరువాత అష్టోత్తర శతనామావాళి పూజ. దీనియందు 108 మంత్రములుండును.

ఈ మంత్రములను చదువుచు పుష్పములతోగాని, పసుపు కుంకుమలతోగాని స్వామిని పూజించవలెను.

అష్టోత్తర శతనామావళి

ఓం మహాగౌర్యై నమః

ఓం మహాదేవ్యై నమః

ఓం జగన్మాత్రే నమః

ఓం సరస్వత్యై నమః

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

ఓం చండికాయై నమః
ఓం లోకజనన్యై నమః
ఓం సర్వదేవాదిదేవతా నమః
ఓం పార్వత్యై నమః
ఓం పశమాయై నమః
ఓం ఈశాయై నమః
ఓం నగేంద్రతనయాయై నమః
ఓం సత్యై నమః
ఓం బ్రహ్మచారిణ్యై నమః
ఓం శర్వాణ్యై నమః
ఓం దేవమాత్రే నమః
ఓం త్రిలోచన్యై నమః
ఓం వైష్ణవ్యై నమః
ఓం రౌద్ర్యై నమః
ఓం కాళరాత్ర్యై నమః
ఓం తపస్వినై్యై నమః
ఓం శివదూత్యై నమః
ఓం విశాలాక్ష్యై నమః
ఓం చాముండాయై నమః
ఓం విష్ణుసోదర్యై నమః
ఓం చిత్కళాయై నమః
ఓం చిన్మకారాయై నమః
ఓం మహిషాసుర మర్ధన్యై నమః
ఓం కాత్యాయన్యై నమః
ఓం కామరూపాయై నమః
ఓం గిరిజాయై నమః
ఓం మేనకాత్మజాయై నమః
ఓం భవాన్యై నమః

ఓం మాతృకాయై నమః
ఓం గౌర్యై నమః
ఓం రమాయై నమః
ఓం బ్రహ్మస్వరూపిణ్యై నమః
ఓం రాజ్యలక్ష్యై నమః
ఓం శివప్రియాయై నమః
ఓం నారాయణ్యై నమః
ఓం మహాశక్ష్యై నమః
ఓం నవోఢాయై నమః
భాగ్యదాయిన్యై నమః
ఓం అన్నపూర్ణాయై నమః
ఓం సదానందాయై నమః
ఓం యౌవనాయై నమః
ఓం మోహిన్యై నమః
ఓం జ్ఞానశుద్ధన్యై నమః
ఓం జ్ఞానగమ్యాయై నమః
ఓం నిత్యానితయస్వరూపిన్యై నమః
ఓం కమలాయై నమః
ఓం కమలాకారాయై నమః
ఓం రక్తవర్ణాయై నమః
ఓం కళానిధయే నమః
ఓం మధుప్రియాయై నమః
ఓం కల్యాణ్యై నమః
ఓం కరుణాయై నమః
ఓం జనస్థాయై నమః
ఓం వీరపత్న్యై నమః
ఓం విరూపాక్ష్యై నమః
ఓం విరాదధాయై నమః

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

ఓం హేమారూపాయై నమః
ఓం సృష్టిరూపాయై నమః
ఓం సృష్టిసంహారకారిణ్యై నమః
ఓం రంజనాయై నమః
ఓం అనాకారాయై నమః
ఓం పరమేశప్రియా నమః
ఓం పరాయై నమః
ఓం పుష్ప్యై నమః
ఓం పురుషాకారాయై నమః
ఓం పురుషార్థప్రదాయిన్యై నమః
ఓం కులిన్యై నమః
ఓం మహారూపాయై నమః
ఓం మహారౌద్ర్యై నమః
ఓం మహాపాతకనాశిన్యై నమః
ఓం కామాశ్యై నమః
ఓం వామదేవ్యై నమః
ఓం వరదాయై నమః
ఓం భయనాశిన్యై నమః
ఓం వాగ్దేవ్యై నమః
ఓం వచస్యై నమః
ఓం వారాహ్యై నమః
ఓం విశ్వమోహిన్యై నమః
ఓం నీలవర్ణాయై నమః
ఓం విశాలాక్షాయై నమః
ఓం సంపత్ప్రభవే నమః
ఓం ఆర్తదుఃఖచ్ఛేదదక్షాయై నమః
ఓం అంబాయై నమః
ఓం నిఖలయోగిన్యై నమః
ఓం సుధాపురస్థాయిన్యై నమః
ఓం తరోర్మూలతలంగతాయై నమః
ఓం హరపాహసమాయుక్తాయై నమః
ఓం మునిమోక్షపరావరాయై నమః
ఓం ధరాధరభవాయై నమః
ఓం ముక్తాయై నమః
ఓం సురమంత్రాయై నమః
ఓం కరప్రదాయై నమః
ఓం కార్త్యై నమః
ఓం వాగ్దేవ్యై నమః
ఓం క్లీంకార్యై నమః
ఓం సంవిదే నమః
ఓం ఈశ్వర్యై నమః
ఓం హ్రీంకారాక్షరబీజాయై నమః
ఓం శాంభవ్యై నమః
ఓం ప్రణవాత్మికాయై నమః
ఓం శ్రీమహాగౌర్యై నమః

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

పిదప అగరువత్తిని వెలిగించి

ధూపం :

శ్లో॥ఓం శ్రీగరుడాయ నమః ధూప మాఘ్రాపయామి. ధూపం సమర్పయామి. అంటూ ఎడమచేత్తోగంటవాయిస్తూకుడిచేత్తోఅగరుబత్తినితిప్పుతూపొగను స్వామికి చూపవలెను.

దీపం:

శ్లో॥ఓం శ్రీగరుడాయ నమః సాక్షాత్ దీపం దర్శయామి

అని మొదట్లో చెప్పిన విధంగా దీపారాధనలో వున్న అదనపు వత్తులలో ఒకదానిని తీసుకొని హారతి వెలిగించే దాంట్లో వేసి వెలిగించి గంట మ్రోగిస్తూ ఆ దీపం స్వామికి చూపుతూ పై శ్లోకమును చదువవలెను.

నైవేద్యం:

శ్లో॥ఓం శ్రీనైవేద్యం సమర్పయామి

అని ఒక బెల్లం ముక్క, పళ్ళు, కొబ్బరికాయ మొదలగునవి ఒక పళ్లెములోనికి తీసుకొని స్వామివద్దనుంచి దానిపై పువ్వుతో నీళ్లు చల్లుతూ ఎడమచేత్తో గంటవాయిస్తూ 'ఓం భూర్భువ స్సువః ఓం తత్ సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియోయోనః ప్రచోదయాత్, సత్యం త్వ ర్తేన పరిషించామి, (ఋతం త్వా సత్యేతపరిషించామి అని రాత్రి చెప్పవలెను) అమృతమస్తు అమృతోపస్తరణమసి, ఓం ప్రాణాయస్వాహా, ఓం అపానాయ స్వాహా, ఓం వ్యానాయ స్వాహా, ఓం ఉదానాయ స్వాహా, ఓం సమానాయ స్వాహా, మధ్యేమధ్యే పానీయం సమర్పయామిఅంటూ ఆరుమార్లు చేతితో (చేతిలోని ఉద్ధరిణెతో) స్వామికి నివేదనం చూపించాలి. పిదప ఓం శ్రీగరుడాయ నమః

నైవేద్యానంతరం 'హస్తౌ ప్రక్షాళయామి'అని ఉద్ధరిణెతో పంచపాత్రలోని నీరు ముందు చెప్పిన అర్ఘ్యపాత్ర (పంచపాత్ర కాకుండా విడిగా చెంబులో పెట్టుకొనే నీళ్ల పాత్ర) లో వదలాలి. తరువాత 'పాదౌప్రక్షాళయామి'అని మరోసారి నీరు అర్ఘ్య పాత్రలో ఉద్ధరిణెతో వదలాలి. పునః శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి అని ఇంకొక పర్యాయం నీరు వదలాలి తదనంతరం

తాంబూలం:

శ్లో॥ఓం శ్రీగరుడాయ నమః తాంబూలం సమర్పయామి

అని చెబుతూ తాంబూలమును (మూడు తమలపాకులు, రెండు పోకచెక్కలు, అరటిపండు వేసి) స్వామివద్ద ఉంచాలి.

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

తాంబూలం వేసుకున్నాక నోరు కడుక్కొనుటకు నీరు ఇస్తున్నామని తలుస్తూ, 'తాంబూల చరవణానంతరంశుద్ధఆచమనీయంసమర్పయామి'అంటూఉద్ధరిణెతోనీరు అర్ఘ్యపాత్రలో వదలాలి. పిమ్మట కర్పూరం వెలిగించి

నీరాజనం:

శ్లో॥ఓం శ్రీగరుడాయ నమః కర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి

అని కర్పూర బిళ్ళలు హారతి కుందిలో వేసి ముందుగా దీపారాధనకు వెలిగించిన దీపంతో వెలిగించి, మూడుమార్లు త్రిప్పుచూ, చిన్నగా ఘంట వాయించవలెను. అనంతరం మళ్లీ పువ్వుతో నీరు హారతి కుంది చివర వదులుతూ ' కర్పూర నీరాజనానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి ' అని చెప్పి నీరాజనం స్వామివారికి చూపించి తరువాత ఇంటిలోని వారందరూ హారతిని కళ్ళకు అద్దుకోవాలి.తరువాత అక్షతలు, పువ్వులు, చిల్లర డబ్బులు చేతితో పట్టుకొని,

మంత్రపుష్పం :

శ్లో॥ఓం శ్రీగరుడాయ నమః యథాశక్తి మంత్రపుష్పం సమర్పయామి

అని చెప్పుకొని అక్షతలు, పువ్వులు, చిల్లర స్వామివద్ద ఉంచవలెను. పిమ్మట ఈ దిగువ మంత్రం జపిస్తూ మూడుసార్లు ప్రదక్షిణలు చేయాలి.

ప్రదక్షిణం :

శ్లో॥ ప్రదక్షిణం కరిష్యామి సతతం మోదకప్రియ,
నమస్తే విఘ్న రాజాయ నమస్తే విఘ్ననాశన ॥

శ్లో॥ ప్రమధగణ దేవేశ ప్రసిద్ధే గణనాయక,
ప్రదక్షిణం కరోమి త్వా మీశపుత్ర నమోస్తుతే ॥

శ్లో॥ యానికానిచ పాపాని జన్మాంతర కృతానిచ
తానితాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదేపదే ॥

ఓం శ్రీగరుడాయ నమః ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

శ్రీ స్వామికి చేతిలో అక్షతలు, పువ్వులు తీసుకొని లేచి నిలబడి మూడు సార్లు ఆత్మప్రదక్షిణ చేసి (అనగా తమలో తాము చుట్టూ తిరిగి) పిమ్మట సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి (మగవారు పూర్తిగా పడుకుని తలను నేలకు ఆన్చి, ఆడువారు మోకాళ్లపై పడుకుని కుడికాలు ఎడమకాలుపై వేసి) తరువాత స్వామిపై చేతిలోనున్న అక్షతలు, పువ్వులు చల్లి మరల తమ స్థానమున ఆసీనులై నమస్కరించుచూ

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

పునఃపూజ :

ఓం గరుడాయ నమః పునఃపూజాంచ కరిష్యే

అని చెప్పుకొని, పంచపాత్రలోని నీటిని చేతితో తాకి, అక్షతలు స్వామిపై చల్లుతూ ఈక్రింది మంత్రములు చదువుకొనవలెను.

విశేషోపచారములు :

ఛత్రం ఆచ్ఛాదయామి, చామరం వీజయామి, నృత్యం దర్శయామి, గీతం శ్రావయామి, వాద్యం ఘోషయామి, సమస్త రాజోపచార, శక్త్యోపచార, భక్త్యోపచార పూజాం సమర్పయామి అనుకొని, నమస్కరిస్తూ ఈక్రింది శ్లోకమును చదువుకొనవలెను.

పూజాఫల సమర్పణమ్ :

శ్లో॥ యస్యస్మృత్యాచ నామోక్త్యా తపం పూజా క్రియాదిషు

యానసంపూరతాంయాతి సద్యోవందే తమచ్యుతమ్

మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం మహేశ్వర ।

యత్పూజితం మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

అనయా ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజయాచ భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీగరుడ సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు.

ఏతత్ఫలంశ్రీగరుడ ర్పణమస్తు అంటూ అక్షతలు నీటితోపాటు అరవేణంలో వదలవలెను. పిమ్మట 'శ్రీగరుడ ప్రసాదం శిరసాగృహ్ణామి'అనుకొని స్వామివద్ద అక్షతలు తీసుకొని తమ తమ తలలపై వేసుకొనవలెను. ఆ పిదప పసుపు గణపతి ఉన్న పళ్లెము నొకసారి పైకి ఎత్తి తిరిగి క్రింద ఉంచి పళ్లెములో ఉన్న పసుపు గణపతిని తీసి దేవుని పీఠముపై నుంచవలెను. దీనిని ఉద్వాసన చెప్పటం అంటారు. ఓం శ్రీగరుడాయ నమః యథాస్థానం ప్రవేశయామి. శోభనార్థం పునరాగమనాయచ అని ఉద్వాసన పలుకుతారు.

పూజావిధానం సంపూర్ణమ్.

తీర్థ ప్రాశనమ్ :

శ్లో॥ అకాల మృత్యుహరణం సర్వవ్యాధి నివారణమ్ ।

సమస్త పాపక్షయకరం శ్రీగరుడ పాదోదకం పావనం శుభమ్ ॥

అని తీర్థమును చేతిలో వేసుకొని మూడుమార్లు నోటిలోనికి తీసుకొనవలెను.

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

వ్రతకథా ప్రారంభము

శ్రీ సూతమహాముని శౌనకాది మహర్షులను చూచి ఇలా చెప్పుచుండెను.

'శ్రావణమాస శుద్ధపంచమి' రోజున సోదరులు (అన్నతమ్ములు) కలవారిచేత పది సంవత్సరములు చేయతగినది. ఈ వ్రతము చేసినచో స్త్రీలు సుమంగళీత్వమును, సౌభాగ్యమును కలిగియుందురు.ఈవ్రత మహత్యమును తెలుపుమనిశౌనకాది మునులు అడుగగా శ్రీ సూతుడు దీనిని గూర్చి ఇలా చెప్పెను.అన్నతమ్ములు కలిగియున్న 'స్త్రీ' శ్రావణమాస శుద్ధ పంచమి రోజున వేకువనే (అనగా తెల్లవారుఝామున అంటే 4 నుంచి 6గంటలలోపు) నిద్రలేచి, పసుపు మొ॥గు చందనములతో స్నానము ముగించి శుభ్రమైన వస్త్రములు ధరించి, చతురస్రమైన మంటపములు ఏర్పరచి (అనగా ఒక పీట వేసి, దానిపై ముగ్గులు పెట్టి, దానికి నాలుగువైపులా కొబ్బరి ఆకులను లేదా అరటి ఆకులను కట్టిదైవమంటపములాగఏర్పరచవలెను) పువ్వులతో పండ్లతో దానిని అలంకరించవలెను. ఆ పీట పై భాగమున మధ్యలో బియ్యము కాసిని పోసి, స్వర్ణ (బంగారు) రజత (వెండి) తామ్ర (రాగి) మొ॥ వాటిలో దేనితోనైనా ద్రవ్యలోపము లేకుండా (అంటే సరిపడినంత ఖర్చుతో) తమ శక్తికి తగినంత సర్వ ప్రతిమను చేయించి, బియ్యము మీద దానిని వుంచి, దాని పడగలమధ్యన గౌరి బింబము (అనగా గౌరిదేవి చిత్ర పటము లేక బొమ్మ) ను ఉంచి, ఈ గౌరీదేవిని ధ్యన, ఆవాహన అసన అర్ఘ్య పాద్య గంధ ఆభరణ పుష్ప అక్షతలునూ, ధూపదీప నైవేద్య తాంబూల నీరాజన స్వర్ణ మంత్రపుష్ప ప్రదక్షిణ నమస్కారములు మొ॥గు సర్వ ఉపచారములతో దేవిని సంతోషపరచి, పదిముళ్లు కల దివ్యతోరము (అనగా మంచితోరము) ను పూజించి ఆ తోరము కుడిచేతికి కట్టుకుని, తాంబూలము దక్షిణలతో కూడిన పాయసము మొ॥గు పిండివంటలు భోజనమును బ్రాహ్మణులైన వారికి పెట్టి, తరువాత తాను భోజనం చేయవలెను.ఇలా ఏ 'స్త్రీ' పది సంవత్సరములు చేయునో ఆ 'స్త్రీ' కోరికలన్ని ఫలించి, ఈ ఇహలోకమున భోగులన్ని అనుభవించి, చివరకు మోక్షము పొందును.అని ఈ విధముగా సూతుడు పలుకగా శౌనకాది మహర్షులు మహాత్ముడైన 'గరుడుని' యొక్క జన్మమును (అనగా పుట్టుటను) గూర్చి, అతని పరాక్రమమును గూర్చి చెప్పుము అని కోరగా సూతముని ఈక్రింది విధముగా చెప్పెను.

గరుడ పంచమీ వ్రతకల్పము

ఓ మునులారా! పూర్వము బ్రహ్మ కొడుకైన కశ్యపమహర్షి తన భార్యయగు 'సుపర్ణి' అను ఆమె యందు, ధైర్యవీర్య సంపన్నుడు మంచి బలవంతుడు ఐన 'గరుత్మంతుడు' అను ఒక కొడుకును కనెను.అతడు పెరిగి పెద్దవాడు అవుతున్నపుడు ఒకనాడు తన తల్లికి వచ్చిన దాస్యత్వము (అనగా మరొకరి పంచన సేవ చేయుచూ కాలము గడుపుట) ను చూచి, ఓ తల్లీ నీకు ఇలాంటి అవస్థ ఎందుకు కలిగినదో చెప్పుము అనగా, ఆమె ఇలా చెప్పెను.

నీ సవతి తల్లి కొడుకులైన కాకోదరులకు అమృతము తెచ్చి ఇచ్చినచో నా దాస్యము తొలగును అని చెప్పగా విని, ఆ 'గరుత్మంతుడు' వెంటనే సాక్షాత్తు పుండరీకాక్షుడైన 'శ్రీమహావిష్ణువు' యొక్క అనుగ్రహము చే ఆకాశమార్గమంతనూ దాటి, క్షణములో సహస్రాక్షాలయము వెళ్లి, అందు అనేక ద్వారప్రాకారములను చూచి, దాని పొట్టలో రుద్రాక్షయంత్రముచేరక్షింపబడి ఉన్న, క్షీరసాగరసారరక్షకులను శిక్షించి, ఆ అమృతము తీసుకొనివచ్చి, సవతి తల్లి (అనగా తండ్రి ఒక్కడే అతని భార్యలు ఇద్దరూ కొడుకుకు తల్లులే అవుతారు)కి ఇచ్చి ఓ తల్లీ! మా అమ్మ దాస్యమును విడిపింపుము అని కోరగా విని కద్రువ'సుపర్ణి' తో ఇలా పలికెను. నీవు నీ ఇష్టము ఉన్నట్లు విహరింపవచ్చును నీ దాస్యం తొలగి పోయెను. అని దాస్యవిముక్తి చేసెను.

'శ్రావణ శుక్ల పంచమి' రోజున అమృతమును అపహరించెను (అనగా దొంగిలించెను) కావున ఆ రోజు 'గరుడపంచమి' అనబడినది. మరియు ఈ వ్రతం ఆచరించువారు (అంటే చేయువారు) ఈ వ్రత కథను చదువువారు, వ్రాసనివారు, వినువారు,ఈ లోకంలో సుఖములు అనుభవించి సకల సామ్రాజ్య లక్ష్మిని చేత ధరించిన వారగుదురు. (అనగా మొత్తం రాజ్యాధికారం ఉన్నవారు అగుదురు.)

ఈ విధముగా సూతుడు చెప్పినదివిని శౌనకాది మహర్షులు సంతోషము చెందిరి. ఇట్లు బ్రహ్మాండపురాణమునందు బ్రహ్మనారద సంవాద రూపము అగు 'గరుడపంచమీ' వ్రతకథ ముగిసెను.